

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ УКРАЇНИ

Н А К А З

№ 39 від 15.02.95
м.Київ

vd950215 vn39

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
12 квітня 1995 р.
за № 101/637

Про затвердження Положення про Всеукраїнські учнівські олімпіади з базових і спеціальних дисциплін, турніри, конкурси-захисти науково-дослідницьких робіт та конкурси фахової майстерності

(Із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства
№ 305 (з0598-98) від 18.08.98)

На виконання рішення колегії Міністерства освіти України від 26 жовтня 1994 року "Про проведення Всеукраїнських учнівських олімпіад, турнірів, конкурсів та участь команд учнів шкіл України у міжнародних олімпіадах" і з метою створення належних умов для виявлення здібної молоді, розвитку її інтересів, нахилів та природних обдарувань, Н А К А З У Ю:

1. Затвердити Положення про Всеукраїнські учнівські олімпіади з базових і спеціальних дисциплін, турніри, конкурси-захисти науково-дослідницьких робіт та конкурси фахової майстерності що додається.

2. Структурним підрозділам Міністерства, Інституту системних досліджень освіти спільно з Міністерством освіти Автономної Республіки Крим, управлінням освіти виконавчих комітетів обласних, Київської та Севастопольської міських Рад народних депутатів забезпечити організацію і проведення учнівських олімпіад, турнірів і конкурсів відповідно до цього Положення.

3. Вважати такими, що втратили чинність Положення про Всеукраїнські учнівські олімпіади з базових і спеціальних дисциплін, турніри і конкурси-захисти науково-дослідницьких робіт та конкурси фахової майстерності, затверджені відповідно наказом Міністра освіти України від 15.12.93 р. № 449 та рішенням колегії Міністерства освіти України від 26.10.94 р. № 30/3-3.

4. Контроль за виконанням наказу покласти на заступника Міністра Зайчука В.О.

Міністр

М.З.Згуровський

Затверджено
наказом Міністра освіти України
від 15 лютого 1995 року № 39

(Положення втратило чинність на підставі Наказу Міністерства
№ 305 (з0598-98) від 18.08.98)

Положення
про Всеукраїнські учнівські олімпіади з базових і спеціальних дисциплін, турніри, конкурси-захисти науково-дослідницьких робіт та конкурси фахової майстерності

1. Загальні положення

1.1. Всеукраїнські учнівські олімпіади проводяться щороку серед учнів середніх загальноосвітніх і професійних навчально-виховних закладів з таких базових дисциплін: українська мова та література, історія, правознавство, іноземні мови (англійська, німецька, французька та іспанська), математика, фізика, хімія, біологія, географія з краєзнавством, основи інформатики і обчислювальної техніки, трудове навчання, екологія).

Всеукраїнські конкурси фахової майстерності, олімпіади із спеціальних дисциплін проводяться щороку серед учнів професійних

навчально-виховних закладів.

Всеукраїнські конкурси-захисти науково-дослідницьких робіт членів малих академій наук та наукових товариств учнів проводяться щороку за такими профілями:

- україністика (літературознавство, мовознавство, фольклор, етнографія, літературна творчість);
- еколого-природничий (екологія, біологія, сільське господарство, медицина);
- науково-технічний (інформатика та обчислювальна техніка, математика, астрономія, економіка, прикладна і теоретична фізика, хімія);
- історико-краєзнавчий (історія, археологія, географія, геологія, краєзнавство).

Всеукраїнські турніри юних фізиків, математиків, хіміків та астрономів проводяться щороку серед учнів середніх загальноосвітніх навчально-виховних закладів з відповідних дисциплін.

1.2. Основними завданнями учнівських олімпіад з базових і спеціальних дисциплін, конкурсів фахової майстерності, конкурсів-захистів науково-дослідницьких робіт і турнірів є:

- стимулювання творчого самовдосконалення дітей, учнівської молоді;
- виявлення та розвиток обдарованих учнів та надання їм допомоги у виборі професії, залучення їх до навчання у вищих навчальних закладах країни;
- формування творчої та наукової еліти у різних галузях суспільного життя;
- підвищення інтересу до поглибленого вивчення базових, спеціальних та фахових дисциплін, прищеплення широким колам учнівської молоді навичок дослідницької роботи; пропаганда досягнень науки, техніки та новітніх технологій, популяризація серед молоді робітничих професій;
- підведення підсумків роботи факультативів, гуртків, секцій, учнівських наукових товариств, активізація всіх форм позакласної та позашкільної роботи з учнями;
- підвищення рівня викладання базових, спеціальних та фахових дисциплін, фахової підготовки учнів;
- виявлення, поширення і впровадження в навчально-виховний процес сучасних прийомів і методів викладання, інноваційних технологій виробництва;
- залучення професорсько-викладацького складу, аспірантів, студентів вищих навчальних закладів, працівників наукових закладів України до активної допомоги навчально-виховним закладам у поліпшенні стану викладання і підвищенні рівня знань, умінь та навичок учнівської молоді;
- формування команд для участі в міжнародних олімпіадах, конкурсах і турнірах.

1.3. Організатором і координатором Всеукраїнських олімпіад, конкурсів і турнірів є Міністерство освіти України.

1.4. Для організації та проведення олімпіад, конкурсів і турнірів створюються організаційні комітети, а для перевірки виконання завдань і визначення призерів - журі.

До проведення Всеукраїнських конкурсів-захистів залучається Координаційна науково-методична рада Малої академії наук та наукових товариств учнів.

1.5. Для розв'язання спірних питань в роботі журі (правильність перевірки та об'єктивність оцінювання робіт, визначення переможців та призерів тощо) олімпіад, конкурсів і турнірів призначаються експерти-консультанти.

1.6. Олімпіади, конкурси і турніри мають відкритий характер. У них за погодженням з Міністерством освіти України можуть брати участь учні інших держав.

1.7. Вчителі середніх навчально-виховних закладів (шкіл, ліцеїв та гімназій), викладачі та майстри виробничого навчання професійних навчально-виховних закладів, викладачі вищих навчальних закладів, працівники органів освіти, методичних та інших установ і організацій, які брали активну участь у підготовці учнів до змагань та їх проведенні, можуть бути відзначені відповідними органами державного управління освіти.

2. Проведення олімпіад, конкурсів і турнірів

2.1. Олімпіади з базових дисциплін проводяться в чотири етапи: I - шкільні (училищні), II - районні (міські), III - обласні (в Автономній Республіці Крим - республіканська, у Києві та Севастополі - міські) та IV - на державному рівні.

Конкурси фахової майстерності та олімпіади із спеціальних дисциплін проводяться в три етапи: I - училищні, II - районні (міські), III - обласні (в Автономній Республіці Крим - республіканські, у Києві та Севастополі - міські) та IV - на державному рівні.

Конкурси-захисти науково-дослідницьких робіт проводяться в три етапи: I - районні (міські), II - обласні (в Автономній Республіці Крим - республіканські, у Києві та Севастополі - міські) та III - на державному рівні.

Турніри проводяться в два етапи: I - заочний у навчально-виховних закладах та IV - фінальний - на державному рівні (II і III етапи не проводяться).

2.2. I етап: шкільні олімпіади з базових та училищні із спеціальних дисциплін, конкурси фахової майстерності, заочний етап турнірів.

2.2.1. I етап олімпіад з базових дисциплін проводиться у листопаді, конкурсів фахової майстерності та олімпіад із спеціальних дисциплін - у березні-квітні, турнірів - у вересні-жовтні поточного року.

2.2.2. Персональні склади оргкомітетів, журі та експерти-консультанти I етапу олімпіад, конкурсів і турнірів затверджуються наказом керівника навчально-виховного закладу.

2.2.3. Завдання для учасників олімпіад і конкурсів готують журі (вчителі, викладачі) навчально-виховного закладу.

Турніри проводяться за завданнями оргкомітетів, які надсилаються до середніх загальноосвітніх навчально-виховних закладів до 15 серпня поточного року.

2.2.4. Звіти про проведення олімпіад і конкурсів та заявки на участь команд у наступному етапі оргкомітети надсилають районним (міським) оргкомітетам до 25 листопада поточного року (додатки N 1-3).

Оргкомітети турнірів на подання журі розглядають результати їх проведення та до 1 грудня поточного року надсилають учасникам запрошення для участі їх у фінальному етапі турніру.

2.3. II етап: районні (міські) олімпіади з базових дисциплін; I етап конкурсів-захистів науково-дослідницьких робіт.

2.3.1. II етап олімпіад з базових дисциплін та I етап конкурсів-захистів проводяться щороку у грудні за завданнями (рекомендаціями) обласних (в Автономній Республіці Крим - республіканського, Києві, Севастополі - відповідно міжрегіонального та міського) інститутів удосконалення вчителів (післядипломної освіти), територіальних відділень Малої академії наук, розроблених спільно з відповідними журі.

2.3.2. Персональні склади оргкомітетів і журі, в тому числі голова і його заступники, секретар, та експерти-консультанти олімпіад, конкурсів затверджуються наказом відділу освіти виконавчого комітету районної (міської) Ради народних депутатів.

2.3.3. Звіти про проведення II етапу олімпіад з базових дисциплін (додаток N 1), оргкомітети цих олімпіад надсилають відповідним оргкомітетам обласних (в Автономній Республіці Крим - республіканської, в Києві та Севастополі - міських) олімпіад до 30 грудня поточного року, I етапу конкурсів-захистів науково-дослідницьких робіт - до 20 лютого наступного року.

2.4. III етап: обласні олімпіади з базових і спеціальних дисциплін, конкурси фахової майстерності; II етап: конкурси-захисти науково-дослідницьких робіт (в Автономній Республіці Крим - республіканські, у Києві та Севастополі - міські).

2.4.1. Персональні склади оргкомітетів і журі, в тому числі голова і його заступники, секретар, та експерти-консультанти

III етапу олімпіад з базових і спеціальних дисциплін, конкурсів фахової майстерності та II етапу конкурсів-захистів науково-дослідницьких робіт затверджуються наказом Міністерства освіти Автономної Республіки Крим, управлінь освіти виконавчих комітетів обласних, Київської, Севастопольської міських Рад народних депутатів.

2.4.2. III етап олімпіад з базових дисциплін проводиться у січні-лютому, із спеціальних дисциплін і конкурсів фахової майстерності - у квітні-травні, II етап конкурсів-захистів - у лютому в строки, які встановлює щорічно Міністерство освіти України.

2.4.3. Умови проведення олімпіад із базових і спеціальних дисциплін і конкурсів фахової майстерності визначаються і затверджуються Міністерством освіти Автономної Республіки Крим, управліннями освіти виконавчих комітетів обласних, Київської, Севастопольської міських Рад народних депутатів. У них визначається чисельний склад, представництво навчально-виховних закладів в олімпіадах і конкурсах, місце та інші питання їх проведення з урахуванням місцевих можливостей.

2.4.4. Олімпіади з базових та спеціальних дисциплін, конкурси фахової майстерності та конкурси-захисти науково-дослідницьких робіт проводяться за завданнями і рекомендаціями Міністерства освіти України та за безпосередньою участю його представника, який стежить за дотриманням даного Положення. Кількість турів, їх тривалість та форми проведення визначає Міністерство освіти України разом з оргкомітетами та журі відповідних олімпіад.

2.4.5. Звіти про III етап Всеукраїнських учнівських олімпіад з базових дисциплін (додаток N 1), заявки на участь команд у IV етапі олімпіад з базових дисциплін (додаток N 2) та спеціальних дисциплін і конкурсів фахової майстерності (додаток N 3) оргкомітети надсилають відповідно управлінням змісту базової освіти, професійних навчально-виховних закладів Міністерства освіти України та оргкомітетам Всеукраїнських олімпіад і конкурсів (за місцем проведення), а звіти про II етап конкурсів-захистів та участь команд у III етапі (у довільній формі) - управлінню виховної роботи Міністерства освіти України та Президіям обласних відділень Малої академії наук в такі строки:

- олімпіад з базових дисциплін - до 10 березня поточного року,
- олімпіад із спеціальних дисциплін та конкурсів фахової майстерності - до 15 травня поточного року,
- конкурсів-захистів науково-дослідницьких робіт - до 15 березня поточного року.

2.4.6. Міністерство освіти Автономної Республіки Крим, управління освіти виконавчих комітетів обласних, Київської, Севастопольської міських Рад народних депутатів можуть проводити відбірково-тренувальні збори переможців та призерів олімпіад та конкурсів для формування складу команд на IV етап олімпіад з базових і спеціальних дисциплін, конкурсів фахової майстерності та III етап конкурсів-захистів науково-дослідницьких робіт, самостійно визначаючи кількісний і персональний склад учасників, тривалість та порядок їх проведення.

2.5. IV етап: олімпіади з базових і спеціальних дисциплін, конкурси фахової майстерності; III етап: конкурси-захисти науково-дослідницьких робіт і фінальний етап турнірів.

2.5.1. Персональні склади оргкомітетів, журі та експерти-консультанти олімпіад, конкурсів і турнірів затверджуються наказом Міністерства освіти України.

2.5.2. Олімпіади з базових і спеціальних дисциплін і конкурси фахової майстерності проводяться в один-три тури. Кількість турів (теоретичний, практичний або експериментальний), форми (письмові роботи, співбесіди, дискусії тощо) та час на їх проведення визначає Міністерство освіти України спільно з оргкомітетами та журі відповідних олімпіад і конкурсів.

2.5.3. Конкурси-захисти проводяться у три тури:

- I - конкурс науково-дослідницьких робіт,
- II - захист науково-дослідницьких робіт,
- III - виконання письмових робіт за профілем.

2.5.4. Фінальні етапи турнірів передбачають проведення:

- відбіркового конкурсу, на якому у формі наукових дискусій обговорюються результати розв'язання завдань заочного етапу турнірів, в яких безпосередню участь беруть учені, викладачі, студенти;
- підсумкової гри;
- конкурсу капітанів та болільників;
- змагання команд;
- фіналу як самостійного заходу підведення підсумків.

2.5.5. Навчально-виховний заклад, на базі якого проводиться олімпіада, конкурс або турнір, готує приміщення і територію, ділянки на підприємствах, матеріально-технічну базу, технічну і технологічну документацію, забезпечує безпечні умови для виконання олімпіадних і конкурсних завдань, виділяє, при необхідності, для членів журі і оргкомітету спецодяг і захисні засоби.

Обладнання (механізми, машини, агрегати), інструменти для проведення конкурсів повинні бути однотипними або однакової продуктивності (потужності, вантажопідйомності, швидкості і т.ін.), по можливості, новими і найбільш поширеними, попередньо випробуваними і відрегульованими.

2.5.6. Завдання для проведення олімпіад, конкурсів і турнірів готують комісії, які затверджує Міністерство освіти України у складі: голови журі, наукового керівника, експерта-консультанта та двох членів журі відповідної олімпіади, конкурсу або турніру.

Олімпіадні завдання, як правило, складаються з авторських задач і вправ (тестів).

2.5.7. Вимоги до написання і оформлення науково-дослідницьких робіт членів малих академій наук і наукових товариств учнів додаються до Умов проведення конкурсів-захистів науково-дослідницьких робіт, які щорічно затверджуються Міністерством освіти України.

2.5.8. Конкурси фахової майстерності передбачають виконання їх учасниками теоретичного і практичного завдань, зміст яких має відповідати вимогам навчальних програм і єдиного тарифно-кваліфікаційного довідника професій і робіт по розряду, класу, категорії не нижче випускних, з яких здійснюється підготовка кваліфікованих робітників у професійних навчально-виховних закладах.

Теоретичні знання учасників конкурсів перевіряються шляхом письмового опитування.

2.5.9. Практичні завдання для конкурсів складаються так, щоб забезпечити рівні можливості виконання їх всіма учасниками і сприяти повному виявленню кожним із них досягнутого рівня фахової майстерності.

2.5.10. При виконанні завдань з математики не дозволяється користуватися довідковими таблицями, калькуляторами, логарифмічною лінійкою та іншими обчислювальними засобами.

На практичних турах олімпіад з основ інформатики і обчислювальної техніки дозволяється користуватись лише обладнанням, програмним забезпеченням та друківаними матеріалами, що надаються оргкомітетом. Роботи виконуються на IBM - сумісних комп'ютерах та перевіряються шляхом обробки серії тестів у присутності учасника.

При виконанні практичних завдань на конкурсах фахової майстерності можна користуватися власними інструментами і пристроями.

2.6. За результатами IV етапу олімпіад з базових дисциплін та III етапу конкурсів-захистів науково-дослідницьких робіт та фінального етапу турнірів визначаються кандидати для участі у відповідних міжнародних олімпіадах, конкурсах і турнірах, якщо такі проводяться.

Для визначення остаточного складу і підготовки команд України для участі у міжнародних олімпіадах, конкурсах і турнірах Міністерство освіти України разом з Інститутом системних досліджень освіти та Науково-дослідним інститутом інформаційних технологій проводять навчально-тренувальні збори.

3. Учасники олімпіад, конкурсів і турнірів

3.1. У I етапі олімпіад з базових і спеціальних дисциплін можуть брати участь усі бажаючі учні школи або училища, у конкурсах фахової майстерності - всі бажаючі учні, які мають відповідний допуск до роботи з механізмами та обладнанням, у заочному етапі турнірів - команди учнів одного класу (курсу) навчально-виховного закладу.

3.2. У II етапі олімпіад з базових дисциплін можуть брати участь:

3.2.1. Учні середніх загальноосвітніх навчально-виховних закладів:

- з математики 6-11 класів
- з української мови і літератури, фізики та географії з краєзнавством 7-11 класів
- з історії, хімії, основ інформатики і обчислювальної техніки, іноземних мов, біології та трудового навчання 8-11 класів
- з правознавства, екології 9-11 класів

3.2.2. Учні відповідних курсів професійних навчально-виховних закладів.

3.3. У III етапі олімпіад з базових дисциплін можуть брати участь:

3.3.1. Учні середніх загальноосвітніх навчально-виховних закладів:

- з математики 7-11 класів
- з української мови і літератури, фізики, географії, хімії, основ інформатики і обчислювальної техніки, біології, історії 8-11 класів
- з правознавства, іноземних мов, екології 9-11 класів
- з трудового навчання 9, 11 класів.

3.3.2. Учні відповідних курсів професійних навчально-виховних закладів, включених до складу команди району (міста).

3.3.3. Поза конкурсом учні Українського фізико-математичного ліцею Київського національного університету імені Тараса Шевченка, які перебувають на зимових канікулах. Їх роботи перевірені журі передаються до ліцею для визначення переможців і призерів III етапу.

3.3.4. Кількісний склад учасників, порядок формування команд та умови проведення II і III етапів олімпіад і конкурсів з кожної дисципліни або профілю визначають відповідно відділи освіти виконавчих комітетів районних (міських) Рад народних депутатів, управління освіти виконавчих комітетів обласних, Київської, Севастопольської міських Рад народних депутатів, в Автономній Республіці Крим - Міністерство освіти.

3.4. У IV етапі олімпіад з базових дисциплін беруть участь обласні, від Автономної Республіки Крим - республіканська, Київська та Севастопольська міські команди, сформовані, як правило, з учнів 8-11 класів середніх загальноосвітніх навчально-виховних закладів (шкіл, ліцеїв та гімназій) та I-III курсів професійних навчально-виховних закладів, команди Українського фізико-математичного ліцею Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Кількісний склад кожної команди визначається відповідно до її рейтингу. До складу команд включають учнів, які за станом здоров'я можуть бути допущені до участі у змаганнях і брали участь у попередньому етапі олімпіад і були призерами.

3.5. У IV етапі олімпіад із спеціальних дисциплін і конкурсів фахової майстерності беруть участь переможці III етапу цих олімпіад і конкурсів із числа учнів випускних курсів професійних навчально-виховних закладів.

3.6. Кількісний склад учасників IV етапу олімпіад із спеціальних дисциплін і конкурсів фахової майстерності та III етапу конкурсів-захистів науково-дослідницьких робіт і фінального етапу турніру та представництво їх у командах від Автономної Республіки Крим, областей, Києва та Севастополя визначаються відповідними умовами їх проведення, які затверджуються Міністерством освіти України.

3.7. У IV етапі олімпіад з базових дисциплін можуть брати участь за погодженням з Міністерством освіти України команди

переможців заочних телевізійних та інших олімпіад, конкурсів науково-методичних та фахових журналів.

3.8. До місця проведення олімпіад, конкурсів і турнірів учні прибувають організовано у супроводі керівника команди або представника професійного навчально-виховного закладу, маючи при собі паспорт або свідоцтво про народження, учнівський квиток, довідку про стан здоров'я, посвідчення про допуск до роботи на відповідних машинах та обладнанні.

3.9. Команду у кількості не менше 6 чоловік супроводжує двоє дорослих, один з яких є керівником команди. Кількість представників на олімпіадах із спеціальних дисциплін і конкурсах фахової майстерності визначається із розрахунку – один майстер чи викладач від кожного навчально-виховного закладу, що направив учня на олімпіаду або конкурс.

Керівники команд, представники навчально-виховних закладів повинні забезпечити своєчасне оформлення необхідних документів, прибуття учнів на олімпіаду, конкурс або турнір і повернення їх до навчально-виховних закладів, необхідну морально-психологічну підтримку і допомогу.

3.10. Керівник команди (представник), як правило, призначається з числа вчителів, майстрів виробничого навчання, викладачів професійних навчально-виховних і вищих навчальних закладів, які брали активну участь у підготовці учнів до олімпіад, конкурсів і турнірів, їх проведенні і не є членами журі або оргкомітету. Він відповідає за життя та здоров'я членів команди.

3.11. Керівник команди (представник) по прибутті на олімпіаду, конкурс або турнір подає оргкомітету копії звіту та заявки на право участі команди у них, творчі роботи учнів для участі в огляді-конкурсі, якщо такий передбачено програмою олімпіади або конкурсу. До заявки на олімпіаду з основ інформатики і обчислювальної техніки включаються відомості про мову програмування для кожного учня.

3.12. При відсутності звіту та заявки, неправильному їх оформленні або порушенні строку їх подання питання про участь команди в олімпіаді, конкурсі або турнірі вирішується оргкомітетом.

3.13. Учасники олімпіад, конкурсів і турнірів мають бути попередньо ознайомлені з порядком і умовами їх проведення, обладнанням, інструментами, матеріалами, характером і обсягом виконуваних робіт, принципами визначення переможців, видами і формами морального і матеріального заохочення тощо.

3.14. Учасники олімпіад, конкурсів і турнірів повинні суворо дотримуватись вимог їх проведення, норм і правил з техніки безпеки, виконувати рішення оргкомітету і журі, проявляти бережливість у використанні обладнання, приладів, інструментів тощо.

У разі порушення вимог вони можуть бути дискваліфіковані.

3.15. Учасники олімпіад, конкурсів і турнірів за попередніми результатами (до підведення остаточних підсумків) мають право подавати до журі апеляції з приводу оцінки виконання ними завдань і одержати на них відповідь в усній формі.

4. Нагородження учасників олімпіад, конкурсів і турнірів

4.1. Порядок нагородження учасників I і II етапів олімпіад, конкурсів і заочних турнірів встановлюють відповідні оргкомітети та журі.

4.2. Призери III етапу олімпіад з базових і спеціальних дисциплін, конкурсів фахової майстерності та II етапу конкурсів-захистів науково-дослідницьких робіт нагороджуються дипломами окремо по класах (курсах) або за профілями в такій кількості: I ступеня – 1; II ступеня – 2; III ступеня – 3, решті учасників вручаються дипломи учасника.

Кращі роботи учасників олімпіад і конкурсів можуть бути відзначені спеціальними дипломами або призами.

4.3. Призери IV етапу олімпіад з базових і спеціальних дисциплін, конкурсів фахової майстерності та III етапу конкурсів-захистів науково-дослідницьких робіт і фінального етапу

турнірів нагороджуються дипломами I, II, III ступенів окремо по класах (курсах) або за профілями у кількості, що не перевершує 50% від загальної кількості учасників, з орієнтованим розподілом їх у співвідношенні 1:2:3. Решта учасників нагороджується дипломами учасника.

4.4. Учасники олімпіад, конкурсів і турнірів можуть бути нагороджені спеціальними призами оргкомітету, журі, благодійних фондів, спонсорів тощо.

5. Оргкомітети олімпіад, конкурсів і турнірів

5.1. Оргкомітет створюється із числа керівників установ та організацій, що проводять олімпіади, конкурси і турніри, працівників методичних установ, представників місцевих органів державної влади, громадських організацій, товариств, благодійних фондів тощо.

При проведенні конкурсів, пов'язаних з роботою на об'єктах, піднаглядних спеціальним організаціям і відомствам, до складу оргкомітетів включаються їхні представники.

5.2. Очолює оргкомітет голова, який має заступників, секретаря, решта - члени оргкомітету, розподіл доручень між якими здійснює голова.

5.3. Оргкомітети:

5.3.1. Проводять організаційну роботу по підготовці і проведенню олімпіад, турнірів та конкурсів.

5.3.2. Визначають і забезпечують порядок проведення олімпіад, турнірів та конкурсів.

5.3.3. Розподіляють робочі місця між учасниками конкурсів фахової майстерності відповідно до жеребкування.

5.3.4. Розробляють і затверджують Умови проведення олімпіад із спеціальних дисциплін та конкурсів фахової майстерності.

5.3.5. Створюють мандатну комісію, яка проводить реєстрацію учасників олімпіад, конкурсів і турнірів, перевіряє відповідність складів команд згідно з поданими заявками, наявність і правильність оформлення документів, приймає рішення про допуск учнів до участі у конкурсі фахової майстерності, визначає жеребкуванням стартові номери його учасників.

5.3.6. Створюють робочі групи для проведення олімпіад із спеціальних дисциплін і конкурсів фахової майстерності.

5.3.7. Готують документацію для проведення олімпіад, конкурсів і турнірів (програми, посвідчення учасників, бланки протоколів, звіти тощо).

5.3.8. Формують склад учасників олімпіад, конкурсів і турнірів.

5.3.9. За поданням журі приймають рішення про відзначення учасників олімпіад, конкурсів і турнірів, готують документацію про результати виступу команд, їх представництво на наступний етап.

5.3.10. Складають звіти про проведення олімпіад, турнірів та конкурсів.

5.3.11. При порушенні учасниками олімпіад, конкурсів і турнірів даного Положення позбавляють їх участі у них.

5.3.12. Сприяють висвітленню результатів олімпіад, конкурсів і турнірів у засобах масової інформації та у періодичній пресі.

5.4. Секретар оргкомітету олімпіади, конкурсу або турніру забезпечує ведення необхідної документації.

6. Журі олімпіад, конкурсів і турнірів

6.1. Журі створюється з числа наукових працівників академічних установ, вищих навчальних закладів, вчителів середніх загальноосвітніх і професійних навчально-виховних закладів, методистів тощо. Його очолює голова, який має одного або кількох заступників, секретаря, решта - члени журі, доручення між якими розподіляє голова або його заступник.

6.2. Голова журі:

6.2.1. Бере участь у формуванні складу журі.

6.2.2. Несе відповідальність за об'єктивність перевірки та оцінювання робіт учасників олімпіади, конкурсу або турніру.

6.2.3. Очолює комісію по складанню завдань для олімпіад,

конкурсів або турнірів.

6.3. Журі олімпіад, конкурсів і турнірів:

6.3.1. Перевіряє і оцінює рівень і якість учнівських робіт.

6.3.2. Проводить консультації по розв'язуванню завдань для учасників олімпіад, турнірів та конкурсів і керівників команд, розглядає апеляції.

6.3.3. Аналізує рівень підготовки учасників олімпіад, турнірів та конкурсів, визначає переможців у загальному заліку та з окремих завдань і складає про це звіт.

6.3.4. Визначає склад кандидатів команд для участі у наступному етапі олімпіад, конкурсів і турнірів.

6.3.5. Визначає склад учасників навчально-тренувальних зборів команд України по підготовці до міжнародних олімпіад, конкурсів і турнірів, рекомендує їх керівників, заступників та тренерів.

6.4. Секретар журі олімпіади, конкурсу або турніру забезпечує ведення необхідної документації.

7. Робочі групи олімпіад із спеціальних дисциплін і конкурсів фахової майстерності

7.1. Робочі групи створюються із числа інженерно-педагогічних працівників професійних навчально-виховних закладів, працівників підприємств і організацій, на базі яких проводиться олімпіада або конкурс.

7.2. Кількість робочих груп та їх склад визначається залежно від конкретних умов проведення олімпіади або конкурсу.

Очолює робочу групу керівник.

7.3. Керівником робочих груп призначається, як правило, старший майстер професійного навчально-виховного закладу, в обов'язки якого входить організація проведення інструктажу учасників олімпіади або конкурсу з техніки безпеки з оформленням відповідного протоколу.

7.4. Робочі групи:

7.4.1. Забезпечують справність обладнання, машин, механізмів, агрегатів, режим їх експлуатації, перевіряють наявність на робочих місцях учасників необхідних інструментів, приладів, матеріалів, що використовуються в процесі проведення олімпіади або конкурсу.

7.4.2. Стежать за дотриманням учасниками конкурсів правил техніки безпеки.

7.4.3. Беруть участь, при необхідності, в технологічному процесі, контролюють процес виконання учасниками олімпіад або конкурсу робіт, готують необхідні матеріали на розгляд журі.

8. Порядок визначення рейтингу команд

8.1. Рейтинг (оцінка) команд на Всеукраїнських учнівських олімпіадах з базових дисциплін визначається за результатами їх участі протягом трьох останніх років.

8.2. За кожний диплом члена команди нараховується така кількість балів:

Диплом I ступеня - 5 балів;
Диплом II ступеня - 3 бали;
Диплом III ступеня - 1 бал.

8.3. Щорічний рейтинг команди R_i визначається як частка від ділення загальної кількості балів (ЗКБ), набраних усіма членами команди, на їх кількість n , тобто:

$$R_i = \frac{\text{ЗКБ}}{n}$$

8.4. Загальний рейтинг команди $R_{\text{заг}}$ визначається як сума рейтингів за останні три роки, тобто:

$$R_{\text{заг}} = R_3 + R_2 + R_1.$$

За рейтингом складається список команд, починаючи з команди, яка має найбільший рейтинг. При однаковому рейтингу команди у списку розташовуються в алфавітному порядку.

8.5. Команда, яка зайняла 1 місце, на наступний рік формується у кількості не більше 14 чоловік;

II-III місця - не більше 12 чол.;

IV-VI місця - не більше 10 чол.;

VII-X місця - не більше 8 чол.;

XI-XV місця - не більше 6 чол.

Решта команд формується у складі не більше 4 чоловік.

8.6. До складу команд, що зайняли I-VI місце, обов'язково включається по 2 учні, а решти - по одному учню із класу.

9. Фінансування олімпіад, конкурсів і турнірів

9.1. Проведення олімпіад, конкурсів і турнірів фінансується за рахунок місцевих бюджетів органів державного управління освіти та Міністерства освіти України.

9.2. Витрати на проїзд (в обидва кінці), харчування в дорозі, відрядження супроводжуючих, проведення навчально-тренувальних зборів кандидатів до команд на наступний етап олімпіад, конкурсів і турнірів несуть органи або заклади освіти, які направляють команду або окремих учасників на олімпіаду, конкурс або турнір, а на проживання, харчування, культурне обслуговування учасників олімпіад, конкурсів і турнірів, оплату членів журі і оргкомітету, експертів-консультантів, заохочення учасників - органи освіти і заклади, на які покладається їх проведення.

9.3. Харчування учасників I-III етапів олімпіад і конкурсів фахової майстерності та I-II етапів конкурсів-захистів науково-дослідницьких робіт проводиться за нормами, передбаченими для вихованців шкіл-інтернатів, IV етапу олімпіад з базових дисциплін, III етапу олімпіад із спеціальних дисциплін, конкурсів і фінальних турнірів - за нормами для вихованців училищ фізичної культури.

9.4. За працівниками установ та закладів освіти, які залучаються до проведення олімпіад, конкурсів і турнірів зберігаються норми відшкодування витрат на службові відрядження, що встановлюються Кабінетом Міністрів України.

9.5. До роботи у робочих групах по складанню завдань для олімпіад конкурсів і турнірів та журі можуть залучатися працівники різних закладів, установ та організацій на договірних умовах з оплатою праці відповідно до діючого законодавства.

Додаток 1

до Положення про Всеукраїнські учнівські олімпіади з базових і спеціальних дисциплін, конкурси-захисти науково-дослідницьких робіт та конкурси фахової майстерності

Звіт

про проведення I, II та III етапів Всеукраїнських учнівських олімпіад з базових дисциплін у 199_/199_ навчальному році

з _____ (назва олімпіади) _____ (назва територій)

1. Відомості про учасників олімпіад:

Класи	Кількість навч. закладів, учні яких брали участь в олімпіаді				Кількість учасників олімпіад					
					I етап					
	З них				З них					
	Всього	міськ	сіл.	ліц.	гім.	Всього	міськ	сіл.	ліц.	гім.
6.										
7.										
8.										
9.										
10.										
11.										

Разом											
Кількість учасників олімпіад:											
II етап					III етап						
З них					З них						
Всього		міськ	сіл.	ліц.	гім.	Всього		міськ	сіл.	ліц.	гім.
6.											
7.											
8.											
9.											
10.											
11.											
Разом											

2. У цьому пункті коротко висвітлюється організація і проведення олімпіад, виконання учасниками завдань, участь учителів і працівників навчальних закладів, вносяться пропозиції щодо поліпшення роботи олімпіади.

Голова оргкомітету олімпіади
Голова журі олімпіади

" _____ " _____ 199__ року

Додаток 2
до Положення про Всеукраїнські учнівські олімпіади з базових і спеціальних дисциплін, конкурси-захисти науково-дослідницьких робіт та конкурси фахової майстерності

Заявка
на участь команди _____ області у IV етапі Всеукраїнської олімпіади з _____ у 199__ році

За рішенням оргкомітету і журі III етапу Всеукраїнської олімпіади на IV етап Всеукраїнської олімпіади направляються такі учні-переможці III етапу олімпіади:

Прізвище, ім'я та по батькові учня	Число, місяць, рік народження	Назва навчального закладу	Клас, курс навчання	Місце, зайняте на III етапі олімпіади	Прізвище, ім'я та по батькові працівника, який підготував учня

Керівником команди призначено _____
прізвище, ім'я та по батькові,
посада _____

Начальник управління освіти виконавчого комітету
М.П. _____ Ради народних депутатів _____
Голова журі олімпіади _____
Голова оргкомітету олімпіади _____
" _____ " _____ 199__ року _____

Додаток 3
до Положення про Всеукраїнські учнівські олімпіади

з базових і спеціальних дисциплін,
конкурси-захисти науково-дослідницьких робіт та
конкурси фахової майстерності

Заявка

на участь учнів професійних навчальних закладів управління
освіти виконавчого комітету _____
Ради народних депутатів у IV етапі Всеукраїнської олімпіади
з _____, конкурсу фахової
майстерності за професією _____ у 199_ році

За рішенням оргкомітету III етапу олімпіади з
_____, конкурсу фахової майстерності на IV етап
Всеукраїнської олімпіади, конкурсу направляються:

N	Прізвище	Число,	Назва	Курс	Місце,	Прізвище,	Прізвище,
п	ім'я та	місяць	професій-	нав-	зайня-	ім'я та по	ім'я та по
	по бать-	та рік	ного на-	чан-	те на	батькові	батькові
	кові уч-	народ-	вчального	ня	II ета	майстра ви-	майстра ви-
	ня	ження	закладу		пі кон	робн. навча	робн. навча
					курсу	ння, який	ння, який
						підготував	супроводж.
						учня	учня

Заступник начальника управління освіти
виконавчого комітету _____

М.П. Ради народних депутатів _____

" ____ " _____ 199_ року